

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: NR-26S/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4021200144
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Hrašnová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:4021200144.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Moniky Hrašnovej a členov senátu JUDr. Barbory Vrbovej a JUDr. Michala Davalu, Ph.D., LL.M., v právnej veci žalobcu: A. B., nar.: XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Ilava, so sídlom Mierové námestie 1, 019 01 Ilava, proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, kancelária Nitra, Štefánikova trieda 26, 949 03 Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KaNR/7003/2020, ČRZ: 59234/2020 zo dňa 21.05.2020, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu z a m i e t a .
- II. Žalovanému právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci zo dňa 26.06.2019 (ďalej len „žiadost“) požiadal žalovaného (v spojení s jeho písomnou žiadosťou zo dňa 18.06.2019), o právnu pomoc formou určenia advokáta na spísanie, podanie a zastupovanie žalobcu v konaní o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/314/2018 zo dňa 22.05.2019.

2. Rozhodnutím Centra právnej pomoci, kancelária Nitra, č. KaNR/22027/2019, ČRZ: 104740/2019 zo dňa 17.07.2019 bol žalobcovi priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci vo veci dovolania proti rozhodnutiu Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/314/2018 v spojitosti s rozhodnutím Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9S/45/2011 a určený advokát JUDr. Michal Antal. Žalovaný rozhodnutím č. KaNR 7003/2020, ČRZ:15657/2020 zo dňa 03.02.2020 zmenil rozhodnutie č. sp. KaNR 22027/2019, ČRZ 104740/2019 zo dňa 17.07.2019 v spojení s rozhodnutím ČRZ: 164064/2019 zo dňa 18.11.2019 tak, že na poskytnutie právnej pomoci a zastupovanie oprávnenej osoby určil advokáta JUDr. Ivana Nevolného, PhD. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.02.2020.

3. Upovedomením o začatí konania a výzvou na vyjadrenie č. sp.: KaNR 7003/2020 zo dňa 04.05.2020 žalovaný oznámil žalobcovi, že začína konanie o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci v predmetnej veci. Túto skutočnosť žalovaný odôvodnil tým, že z vlastnej činnosti zistil, aj s odkazom na priznané finančné zadosťučinenia od Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj ako „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ÚS SR“, okrem iného konkrétne nálezmi ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 310/2018 zo dňa 15.11.2018 a III. ÚS 233/2018 zo dňa 03.04.2019 bolo žalobcovi v roku 2019 priznané finančné zadosťučinenie vo výške spolu 4 500,- Eur), že žalobca disponuje majetkom, na podklade ktorého si vie zabezpečiť využívanie právnych služieb. Žalovaný súčasne uviedol, že je povinný spoľahlivo zistiť skutkový stav a zároveň žalobca musí podmienku materiálnej núdze spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci. K vyššie uvedenému upovedomeniu sa žalobca

vyjadril odpoveďou zo dňa 11.05.2020 a zároveň predložil zmluvu o pôžičke a vrátení peňazí s A. B. st. a zmluvu – dohodu o pôžičke peňazí s D. E..

4. Žalovaný dňa 21.05.2020 vydal rozhodnutie č. sp. KaNR/7003/2020, ČRZ: 59234/2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), právoplatné dňa 25.05.2020, ktorým podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v relevantnom znení (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z. z.“) odňal žalobcovi poskytovanie právnej pomoci v právnej veci dovolania proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/314/2018 v spojitosti s rozhodnutím Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9C/45/2011. Zároveň bolo zistené, že aj v priebehu rokov 2017 až 2019 bolo žalobcovi priznané finančné zadosťučinenie nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn.: I. ÚS 255/2017, sp. zn.: I. ÚS 514/2017, sp. zn.: I. ÚS 572/2017, sp. zn.: I. ÚS 642/2017, sp. zn.: I. ÚS 25/2018 a sp. zn.: IV. ÚS 310/2018) spolu vo výške 10 000,- Eur. Žalovanému bola (v inom konaní týkajúcom sa žalobcu) doručená odpoveď z Okresného súdu Piešťany, z ktorej vyplýva, že žalobca si zmluvne dohodol s advokátkou JUDr. Alenou Kaplanovou obstaranie/zakúpenie zájazdu pre svojho otca ako dar v sume 2 300,- Eur.

5. Ďalej sa v napadnutom rozhodnutí uvádza, že dňa 04.12.2019 bola žalovanému doručená odpoveď od Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý uviedol, že nevyhovel žalobcovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu, nakoľko jeho majetkové pomery neodôvodňujú ustanovenie advokáta. Poukázal na to, že len nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo žalobcovi od roku 2015 priznané finančné zadosťučinenie vo výške 19 000,- Eur a okrem toho bola žalobcovi priznaná aj náhrada majetkovej ujmy pred Európskym súdom pre ľudské práva, a to od roku 2016 vo výške 12 300,- Eur a v skoršom období v sume 22 600,- Eur. Zároveň žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Okresného súdu Trenčín v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne, kedy došlo k odňatiu oslobodenia od súdnych poplatkov žalobcovi so spätnou účinnosťou, a to z dôvodu, že majetkové a sociálne pomery žalobcu oslobodenie od platenia súdnych poplatkov neodôvodňujú. K žalobcom namietanej posudzovanej dobe 10 rokov spätne žalovaný uviedol, že v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2005 Z. z. je žalovaný oprávnený zisťovať, či si žiadateľ nemôže využívanie právnych služieb zabezpečiť aj svojím majetkom. Žalovaný preto poukazoval na viacero rozhodnutí, na základe ktorých žalobca nadobudol majetok aj v posudzovanom období, s ktorým mohol disponovať (zabezpečenie zájazdu pre otca), pričom jeho minutie nepreukázal. Žalobca žiadne potvrdenia o dobrovoľných úhradách dlhov, zrážkach z exekúcie a pod. nepredložil; predložil len rukou písané dohody o pôžičke a vrátení peňazí uzavreté s A. B. F. a D. E..

6. Žalovaný uviedol tiež, že žalobca je vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS, kde má aj vedený účet, pričom od roku 2001 získal žalobca pôžičky vo výške 35 876,- Eur, sumu priznanú súdnymi rozhodnutiami vo výške 53 900,- Eur, teda žalobca od roku 2001 disponoval majetkom vo výške 87 776,- Eur. Súčasne poukázal na to, že zo strany žalobcu malo dôjsť k úhrade pôžičiek, celkovo vo výške 27 000,- Eur s tým, že v posudzovanom období boli žalobcovi priznané finančné zadosťučinenia vo výške 4 500,- Eur. Žalovaný skonštatoval, že aj napriek tomu, že je žalobca vo výkone trestu odňatia slobody, tak má majetok, s ktorým je schopný podľa vlastnej potreby a vlastného užívania disponovať. Pre posúdenie stavu materiálnej núdze v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z. je smerodajný samotný príjem žiadateľa a jeho majetok, ako aj schopnosť s takýmto majetkom disponovať. Na výdavky žiadateľa sa pri posudzovaní stavu materiálnej núdze nemôže v zásade prihliadať. Žalovaný uviedol, že majetok, ktorý žalobca nadobudol, výrazne prevyšuje preukázané úhrady v rámci prebiehajúcich exekučných konaní.

7. Žalovaný nakoniec dodal, že vo všeobecnosti, ak dochádza ku kráteniu majetku akéhokoľvek žiadateľa o právnu pomoc nezodpovedným správaním alebo účelovými úkonmi samotného žiadateľa, čím sa snaží dostať do stavu materiálnej núdze, takéto konanie nemôže byť považované za súladné s morálnymi a právnymi princípmi. Takéto správanie je zároveň v rozpore s účelom zákona č. 327/2005 Z. z. Zo správania samotného žalobcu, z jeho vyjadrení a z dokladovaných úkonov bolo preukázané, že je schopný z vlastného majetku vyplácať čiastky iným osobám, ktoré niekoľkonásobne prevyšujú hodnotu právnych služieb, o ktorých bezodplatné poskytnutie žalobca žiadal. Konanie v podobe možného zneužívania a obchádzania práva vo forme zbavovania sa majetku za účelom získania prospechu v podobe bezplatnej právnej pomoci a na to nadväzujúcich výhod podľa žalovaného nemôžu vo fungujúcom právnom štáte požívať právnu ochranu.

II.

Argumenty žalobcu

8. Žalobca sa žalobou, pôvodne doručenou Krajskému súdu v Nitre dňa 05.06.2020, domáha preskúmania zákonnosti, okrem iných (42) rozhodnutí aj napadnutého rozhodnutia č. sp. KaNR/7003/2020, ČRZ: 59234/2020 zo dňa 21.05.2020, ktoré navrhol zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

9. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaný mu odňal právnu pomoc z dôvodu priznania odškodnenia rozhodnutiami ESLP a ÚS SR, a to v sume 40 000,- Eur, ako aj z dôvodu, že si hmotnú núdzu zavinil sám. Tieto finančné odškodnenia však boli vyplatené priamo oprávneným osobám a nie žalobcovi, a to či už dobrovoľnou úhradou alebo exekúciami, keďže má dlhy (pozn. v žalobe je uvedené pohľadávky, z kontextu vyplýva, že dlhy) vo výške 60 000,- Eur. V tejto súvislosti poukázal na rozhodovanie Ústavného súdu Českej republiky, ktorý konštatoval, že ak osoba, ktorá má dlhy, získa nejaký majetok a výška tohto nadobudnutého majetku neprevyšuje výšku dlhov, tak nezískala majetok, ale len možnosť zníženia dlhu. Majetok získa až vtedy, ak splatí všetky dlhy a zostane jej niečo navyše a majetok je len tá výška finančných prostriedkov, ktoré zostanú po zaplatení dlhov. Žalobca uviedol, že predložil dokumenty o tom, že všetky priznané finančné zadosťučinenia boli vyplatené priamo zo súdov oprávneným osobám a on z toho nevidel ani jediné euro. Teda získal len možnosť zníženia dlhov, ale nie majetok – nenadobudol žiadny majetok, lebo stále má dlhy vyše 60 000,- Eur.

10. Žalobca ďalej argumentoval, že hmotnú núdzu si nezavinil sám, ale do dlhovej špirály sa dostal dňa 01.09.2001, keď mu policajti pri úkonoch ukradli z domu a auta vyše 13 miliónov a žaloba, ktorú vtedy vo veci podal, nebola Okresným súdom Nitra rozhodnutá ani po viac ako 17 rokoch. Zároveň uviedol, že aj keby si hmotnú núdzu zapríčinil sám, nejde v zmysle rozhodovacej praxe súdov o zákonný dôvod na nepriznanie, resp. odňatie právnej pomoci.

11. Žalobca namietal, že žalovaný pri argumentácii súdnymi rozhodnutiami zatajil, že v ďalších veciach súdy vyniesli úplne opačné rozhodnutia, resp. že sa bude rozhodovať nanovo, a ignoroval skutočnosť, že napriek priznaným odškodneniam je žalobca stále osobou v hmotnej núdzi a má právo na právnu pomoc, o čom rozhodol aj ÚS SR rozhodnutím pod č. k. III. ÚS 118/2020-47, ktoré treba rešpektovať. Napokon namietal, že žalovaný nerešpektoval zákonom stanovenú lehotu na posudzovanie hmotnej núdze, ktorá je posledných 12 mesiacov, ale žalovaný posudzoval dobu až 10 rokov. V závere doplnil, že jeho príjem je 100,- Eur mesačne, z čoho dostáva len cca 10,- Eur, pričom na jeho účet neprišlo jediné Euro z priznaných odškodnení, teda akékoľvek výdavky nemá z čoho platiť.

III.

Vyjadrenie žalovaného, replika žalobcu

12. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 01.06.2021 uviedol, že trvá na svojom napadnutom rozhodnutí a žalobu navrhuje zamietnuť. Skonštatoval, že v konaní bolo zistené, že žalobca mal v čase podania žiadosti majetok vo výške, ktorá postačovala na úhradu prípadných právnych služieb, a teda v danom konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalobca v čase podania žiadosti disponoval majetkom, prostredníctvom ktorého si mohol a vedel zabezpečiť využívanie právnych služieb. Zároveň žalovaný poukázal na to, že bolo preukázané, že žalobca vedel s majetkom disponovať. Žalobca však tieto skutočnosti v čase podania žiadosti neuviedol, neposkytol úplné údaje týkajúce sa jeho majetkovej situácie, zatajil skutočnosti významné pre posúdenie splnenia podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, pričom v konaní vyšlo najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žalobcovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov, čo je dôvodom na rozhodnutie o odňatí nároku na poskytovanie právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 327/2005 Z. z. Žalovaný zdôraznil, že žalobcovi odňal nárok na právnu pomoc z dôvodu uvedenia nepravdivých alebo neúplných údajov, čo bolo v rámci konania bez akýchkoľvek pochybností zistené a v napadnutom rozhodnutí aj náležite odôvodnené.

13. V replike zo dňa 14.08.2021 žalobca zotrval na podanej žalobe a uviedol, že vyjadrenie žalovaného je nepravdivé a účelové. Do žiadosti uviedol pravdivé údaje, keďže všetky priznané finančné zadosťučinenia boli priamo a hneď vyplatené oprávneným osobám na podklade dobrovoľnej úhrady a tieto odškodnenia nikdy nemal vyplatené, a teda nemohol s nimi disponovať. Finančné odškodnenie z Európskeho súdu pre ľudské práva mu bolo priznané pred 8 rokmi a polovica bola zadržaná exekútormi a druhá bola vyplatená oprávneným osobám na podklade riadnych zmlúv. Z právneho hľadiska bol povinný priznané finančné zadosťučinenia použiť na uspokojenie časti dlhov a nemohol s nimi disponovať. Mal za to, že z doposiaľ uvedených skutočností je nesporné, že žalovanému predložil pravdivé údaje, že nedisponuje a ani nedisponoval žiadnym majetkom, a teda napadnuté rozhodnutie je nesprávne a nezákonné.

14. Žalovaný sa k replike žalobcu nevyjadril.

IV.

Konanie pred správnym súdom a relevantná právna úprava

15. Správny súd v Bratislave bol zriadený zákonom č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 151/2022 Z.z.“) a svoju činnosť začal od 1. júna 2023.

16. V zmysle ust. § 3 ods. 3 písm. b/ zák. č. 151/2022 Z. z. výkon súdnictva prešiel od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne sudy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov, a to: z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.

17. Podľa ust. § 493e zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

18. Uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/27/2020-99 zo dňa 26.01.2021 bola výrokom XXXVIII. správna žaloba v časti, v ktorej smerovala proti napadnutému rozhodnutiu, vylúčená na toto samostatné konanie z dôvodu vhodnosti, s poukazom na to, že jednou žalobou bolo napadnutých celkovo 42 rozhodnutí.

19. Správny súd v Bratislave ako súd príslušný na konanie, po vyhodnotení, že správna žaloba je prípustná, bola podaná včas (§ 181 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 178 ods. 1, § 49 ods. 1 SSP), obsahovala zákonom stanovené náležitosti (§ 57, § 182 SSP), po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu a administratívneho spisu, preskúmal v medziach žalobného návrhu a podstatných žalobných bodov (§ 134 ods. 1 SSP v spojení s § 183 SSP) napadnuté rozhodnutie, ako aj postup predchádzajúci jeho vydaniu, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase právoplatnosti rozhodnutia (§ 135 ods. 1 SSP) a zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy (§ 119 SSP), za splnenia procesných podmienok vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP, keďže účastníci konania nežiadali o nariadenie pojednávania a súd to nepovažoval za potrebné) a po preskúmaní veci dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná.

20. Podľa § 6 zákona č. 327/2008 Z. z. platného v rozhodnom čase, podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti

(1) Fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom²⁾ a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy⁵⁾ okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslit' v peniazoch.

(2) Podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

21. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 327/2008 Z. z., príjem na účely tohto zákona sa zisťuje za kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, pritom sa prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, a prehodnocuje sa každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

22. Podľa § 7 ods. 5 zák. č. 327/2008 Z. z., za majetok podľa tohto zákona sa považujú hnutelné veci a nehnuteľnosti, a ak to ich povaha pripúšťa, práva alebo iné majetkové hodnoty okrem majetku, ktorý sa za majetok nepovažuje podľa osobitného predpisu.

23. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 327/2008 Z. z., konanie o nároku na poskytnutie právnej pomoci (ďalej len „konanie“) sa začína podaním písomnej žiadosti doloženej dokladmi preukazujúcimi skutočnosťami uvedené v žiadosti, ktorú podáva žiadateľ na tlačive. Doklady preukazujúce, že sa žiadateľ nachádza v stave materiálnej núdze, nesmú byť staršie ako tri mesiace. Žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko žiadateľa, jeho trvalý alebo prechodný pobyt a rodné číslo. Na výzvu centra žiadateľ doplní v primeranej lehote určenej centrom ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku na poskytnutie právnej pomoci, ktorá nesmie byť kratšia ako desať dní; centrum podľa možnosti zabezpečí doklady a iné potrebné údaje, ktorými disponujú štátne orgány, obce, notári a iné právnické osoby a fyzické osoby povinné poskytovať súčinnosť podľa tohto zákona.

24. Podľa § 13 ods. 1,2,3 zákona č. 327/2008 Z. z.

(1) Oprávnená osoba je povinná oznámiť centru písomne do ôsmich dní zmeny všetkých skutočností rozhodujúcich pre trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci.

(2) Oprávnená osoba je povinná poskytovať centru, určenému advokátovi alebo mediátorovi potrebnú súčinnosť.

(3) Oprávnená osoba je povinná na výzvu centra preukázať skutočnosti preukazujúce trvanie nároku na poskytovanie právnej pomoci do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak centrum neurčilo dlhšiu lehotu. Vo výzve musí byť upozornená na následky podľa § 14 a 14a v prípade nepreukázania skutočností na trvanie nároku.

25. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 327/2008 Z. z., Centrum rozhodne o odňatí poskytovania právnej pomoci, ak vyjde najavo, že nárok na poskytovanie právnej pomoci sa žiadateľovi priznal na základe nepravdivých alebo neúplných údajov.

V.

Právne posúdenie veci

26. Predmetom konania pred správnym súdom bolo preveriť zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj postup predchádzajúci jeho vydaniu, a to v medziach žalobných bodov, v rámci ktorých žalobca primárne napádal nesprávnosť záverov žalovaného o zistenom majetku žalovaného, čase jeho posudzovania, možnosti žalobcu s ním disponovať, a teda aj o uvedení nepravdivých údajov v žiadosti.

27. Správny súd zistil, že už opakovane rozhodoval vo veci rovnakých účastníkov konania, vedených na tunajšom súde v súdnych konaniach pod sp. zn. NR-26/28/2021, NR-26S/32/2021, NR-26S/41/2021, NR-26S/43/2021, NR-26S/49/2021, NR-26S/18/2021, NR-26S/30/2021, NR-26S/17/2021, NR-26S/35/2021, NR-26S/44/2021, v ktorých za obdobných skutkových okolností vo vzťahu k iným rozhodnutiam žalovaného založeným na rovnakých dôvodoch, napadnutým tou istou žalobou, správny súd žalobu žalobcu podľa § 190 SSP zamietol. Podľa § 140 SSP vo veciach toho istého žalobcu a totožného predmetu konania, ktoré už boli predmetom konania pred správnym súdom, v odôvodnení každého ďalšieho rozsudku správny súd poukáže už len na totožný rozsudok, prípadne stručne zopakuje jeho dôvody. Správny súd stotožniac sa s vysloveným právnym názorom v skorších rozsudkoch správneho súdu vo veci tých istých účastníkov konania týmto poukazuje napr. na rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. NR-26S/28/2021 zo dňa 11.10.2023, s ktorým sa stotožňuje čo do jeho výroku, aplikácie zákonných ustanovení, aj jeho odôvodnenia, a v súlade s ustanovením § 140 SSP poukazuje na jeho odôvodnenie, ktoré uvádza;

28. „Správny súd prvotne uvádza, že s odkazom na § 134 ods. 1 SSP je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby. Zároveň poukazuje na § 182 ods. 1 písm. e) SSP, ktorý uvádza, že v správnej žalobe sa musia okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť dôvody žaloby, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné (ďalej len „žalobné body“). Žalobné body tak musia mať určitú mieru konkretizácie tak, aby správny súd, viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, mohol pristúpiť k súdnemu prieskumu napadnutých rozhodnutí. Žalobca v žalobe poukázal výlučne na skutočnosti, ktoré sa viažu k jeho finančnej situácii, k priznaniu finančného zadostučinenia a k tomu, že týmto finančným zadostučinením nedisponoval, keďže ním uhrádzal dlhy. Uviedol, že spĺňa podmienky na priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci. Veľká časť žaloby je všeobecná, čo bráni správnenému súdu v riadnom súdnom prieskume, keďže je to žalobca, kto bol povinný dostatočne konkretizovať žalobné body a správny súd nie je oprávnený tieto žalobné body vyhľadávať za žalobcu. Z dôvodu, aby nedošlo k odopretiu spravodlivosti správny súd preskúmal napadnuté rozhodnutie vo svetle žalobcom vnesenej námietky, že spĺňa podmienky na poskytnutie právnej pomoci a jeho majetková situácia neodôvodňovala vydanie napadnutého rozhodnutia.

29. Vo vzťahu k takto vymedzenému žalobnému bodu správny súd dospel k záveru, že tento je nedôvodný. Správny súd zastáva názor, že žalovaný postupoval striktne podľa Zákona o poskytovaní PP (pozn. ide o zákon č. 327/2008 Z. z.) a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil, pričom nevhliadol žiadnu vadu v konaní a rozhodovaní žalovaného. Žalovaný vyčerpávajúcym spôsobom zistil

skutočný stav vecí, tento stav dostatočným spôsobom v napadnutom rozhodnutí opísal a vyvodil z toho relevantné právne závery. Zároveň po preskúmaní administratívneho spisu správny súd uvádza, že žalobca žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal ním tvrdené skutočnosti. Žalovaný postupoval správne, keďže žalobca v žiadosti neposkytol úplné a pravdivé informácie, ktoré bol povinný uviesť.

30. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) Zákona o poskytovaní PP je dôvodom pre odňatie poskytovania právnej pomoci aj skutočnosť, že žiadateľ vo svojej žiadosti uvedie nepravdivé alebo neúplné údaje. Tento legitímny dôsledok (uvedenie nepravdivých alebo neúplných údajov) má za cieľ, aby centrum právnej pomoci rozhodovalo o poskytnutí právnej pomoci na základe úplných a pravdivých údajov, umožňujúcim mu objektívne posúdiť, či u žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci existujú alebo neexistujú zákonné dôvody na jej poskytnutie. Ide vlastne o sankciu, ktorá má zabrániť uvádzaniu neúplných alebo nepravdivých údajov, a tým umožniť centru právnej pomoci objektívne posúdiť splnenie podmienok na poskytnutie právnej pomoci. Súčasne správny súd uvádza, že s odkazom na § 7 ods. 4 Zákona o poskytovaní PP sa príjmové a majetkové pomery žiadateľa posudzujú za mesiac, v ktorom je žiadosť podaná, pričom sa prihliada aj na príjmy dosiahnuté za posledných šesť kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti.

31. Tu možno súhlasiť so žalobcom, že žalovaný sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zaoberal prípadnými príjmami žalobcu aj za oveľa dlhšie obdobie ako šesť mesiacov pred podaním žiadosti, avšak pre napadnuté rozhodnutie je relevantné preukázanie uvedenia neúplných alebo nepravdivých údajov za rozhodné obdobie, a to za obdobie šiestich kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti, čo je v danom prípade obdobie od januára 2019 do júla 2019.

32. V priebehu administratívneho konania bola jednoznačne preukázaná skutočnosť, že zákonná podmienka, ktorej naplnenie vedie k odňatiu poskytovania právnej pomoci podľa § 14 ods. 1 písm. d) Zákona o poskytovaní PP preukázaná bola. Žalobca totižto vo svojej žiadosti v čase E.1 – Príjmové pomery žiadateľa uviedol, že jeho príjem je vo výške cca 7,00 eur / mesačne. Žalobca však neuviedol, že mu bolo v rozhodnom období priznané finančné zadostučinenie, a to nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn.: III. ÚS 233/2018 zo dňa 03.04.2019, vo výške 500,00 eur. Žalovaný zároveň zistil, že žalobca v rozhodnom období kúpil svojmu otcovi zájazd v hodnote 2.300,00 eur. Uvedené skutočnosti žalobca neuviedol, čím naplnil zákonné predpoklady na to, aby žalovaný v zmysle citovaného ustanovenia Zákona o poskytovaní PP mohol pristúpiť k odňatiu poskytovania právnej pomoci.

33. Pri rozhodovaní o odňatí právnej pomoci totiž nie je relevantné, či na strane žalobcu v čase vydania napadnutého rozhodnutia boli splnené podmienky odôvodňujúce poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ale to, či bol naplnený zákonný predpoklad definovaný v § 14 ods. 1 písm. d) Zákona o poskytovaní PP umožňujúci pristúpiť k odňatiu poskytovania právnej pomoci aj napriek tomu, že majetkové pomery žalobcu by teoreticky poskytovanie právnej pomoci odôvodňovali. Neobstojí argumentácia žalobcu, v zmysle ktorej žalobca nedisponoval finančnými prostriedkami, pretože tieto mali byť poskytnuté priamo oprávneným osobám, keďže tieto skutočnosti žalobca v konaní nepreukázal a ani v samotnej žiadosti v časti E.5 neuviedol existenciu žiadnej pôžičky, úveru alebo exekúcie (túto časť žalobca vyškrtol celú); v tejto súvislosti správny súd vyhodnotil jeho argumentáciu obsiahnutú v žalobe a v replike ako účelovú.

34. S odkazom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd dospel k záveru, že žalobný bod uplatnený v žalobe je nedôvodný. Vychádzajúc z administratívneho spisu a z napadnutého rozhodnutia možno konštatovať, že žalovaný si zaobstaral dostatok dôkazov k rozhodnutiu, v konaní postupoval v súčinnosti so žalobcom, vo veci rozhodol vecne správne a napadnuté rozhodnutie poskytuje žalobcovi dostatočné odôvodnenie vo vzťahu k výroku napadnutého rozhodnutia. Na základe uvedených dôvodov správny súd žalobu zamietol.“

35. Správny súd osobitne k bodu 32. rozsudku dodáva, že v predmetnej veci sa skutkové okolnosti líšia len v tom, že žalobca v žiadosti vo forme tlačiva uviedol v časti E.1 ako mzdu cca 70,- Eur mesačne. Ďalej súd dopĺňa, že v zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 327/2008 Z. z. sa pri zisťovaní príjmu prihliada na príjem za posledných šesť kalendárnych mesiacov, t. j. v danom prípade za obdobie od decembra 2018 do mája 2019. Teda žalobca v žiadosti neuviedol, že mu v rozhodnom období bolo priznané/ vyplatené finančné zadostučinenie, a to na základe nálezu ÚS SR sp. zn. III. ÚS 233/2018 zo dňa 03.04.2019,

vykonateľného dňa 03.07.2019 vo výške 500,- Eur a na základe nálezu ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 310/2018 zo dňa 15.11.2018, vykonateľného dňa 28.05.2019, vo výške 4 000,- Eur, pričom ako konštatoval žalovaný, už samotné neuvedenie týchto informácií predstavuje uvedenie neúplných údajov v žiadosti. Žalovaný v zmysle § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 327/2008 Z. z. skúma nielen výšku príjmu, ale aj to, či si žiadateľ nemôže využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom, preto žalovaný zisťoval a popisoval aj informácie o majetku žalobcu, k čomu sa neviaže šesť mesačná lehota, ale ide o zistenie celkového majetku žiadateľa, bez ohľadu na to, kedy ho nadobudol, ale s cieľom zistiť, čo je v jeho majetku v posudzovanej dobe. Preto má súd za to, že žalovaný správne zisťoval majetok žalobcu prostredníctvom dostupných informácií (napr. z iných skorších súdnych konaní, v ktorých bolo žalobcovi priznané finančné zadostučinenie a pod.), na základe čoho dospel k záveru, že napr. majetok žalobcu výrazne prevyšuje preukázané úhrady v rámci prebiehajúcich exekučných konaní. Žalobca v tejto súvislosti skutočne v žiadosti neuviedol žiadne dlhy, exekúcie a pod., čo opäť svedčí o neúplnosti údajov v žiadosti, ale ani dodatočne v ďalších vyjadreniach zreteľne nevysvetlil a nezdokladoval svoju celkovú finančnú situáciu, majetok, zaplatené časti dlhov, úhrady v rámci exekúcie a pod., ale len vo všeobecnej rovine skonštatoval, že získané finančné prostriedky boli na to použité. V zmysle § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 327/2008 Z. z. už samotné uvedenie neúplných informácií v žiadosti postačuje na rozhodnutie o odňatí poskytovania právnej pomoci. Správny súd dospel k záveru, že žalovaný sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podrobne vysporiadal s námietkami žalobcu, a to aj s poukazom na konkrétne vykonané dôkazy a získané informácie, preto mu, pridŕžajúc sa obsahu žalobných bodov, nemožno vyčítať nesprávne závery či ich nedostatočné odôvodnenie.

36. Na základe vyššie uvedeného správny súd, po vykonaní súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia ako aj postupu predchádzajúceho jeho vydaniu v medziach žalobných bodov, s poukazom na § 140 SSP, stotožniac sa s citovaným rozhodnutím, ako aj s ostatnými rozhodnutiami tunajšieho súdu uvedenými v bode 27. odôvodnenia tohto rozsudku, žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

37. O trovách konania rozhodol správny súd podľa § 168 SSP a v konaní úspešnému žalovanému trov konania nepriznal, pretože z obsahu spisu nevyplýva, že by mu trov konania vznikli, pričom orgánu štátnej správy, ktorým žalovaný nepochybne je, možno priznať trov konania iba výnimočne.

38. Tento rozsudok prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,

- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b/ ide o konania o správnej žalobe podľa 6 ods. 2 písm. c/ a d/; c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.